Bekend zijn de toestanden, die in het *Quartier Latin* worden aangetroffen, de wijk, waarin de studeerende jongelingschap zijne tenten heeft opgeslagen. Daar de houders van huizen van ontucht geen leerlingen van een Lyceum mogen toelaten en deze allen aan hun uniform kenbaar zijn, zoo worden de knapen eerst in inrichtingen gelokt waar zij van kleeding kunnen verwisselen, waarna zij in de pestholen der ontucht worden toegelaten.

Gedurende zijn staatkundige loopbaan heeft de predikant E. de Pressensé er steeds bij de regeering op aangedrongen, dat zij de verbreiding der z.g. »pornographische" lectuur zou tegengaan. Op zijn sterfbed heeft hij nog gezegd, dat het zijn wensch was, dat ook op parlementair gebied de strijd tegen schandschriften en onzedelijke afbeeldingen zou worden voortgezet. Of het tengevolge van dit woord van den overleden leeraar is, weten wij niet, maar het blijkt dat in den laatsten tijd zoowel in Parijs als daar buiten, vereenigingen tegen de ontucht zijn opgericht. Sommigen zijn dus ongerust geworden over den steeds wassenden stroom van ziel en lichaam verdervende litteratuur. Maar zullen deze vereenigingen iets vermogen in een land, waar bij hoog en laag echtbreuk voor een gewone zaak gehouden wordt? Een Duitsch blad deelt mede, dat Saint Genest, een man, die toegang had tot de kringen in den Faubourg Saint Germain, waar de aanzienlijken wonen, moet gezegd hebben, dat de gesprekken in de salons der hertoginnen, van dien aard zijn, dat zij een aap tot schaamrood worden, zouden brengen.

Zou er eenige verwachting zijn van eene natie, die de reformatie heeft verworpen, ja te vuur en te zwaar heeft verwoest, en waar ook het overblijfsel van de kerken die tot gehoorzaamheid van Gods Woord terugkeerden, in een zoo treurigen toestand verkeert, dat men niet één man van eenigen naam daarin weet aan te wijzen, die het voor de waarheid opneemt, waarvoor de vaderen, verbanning, goed en bloed hebben geofferd. Ach, werd men maar iets gewaar van een weenen over de breuke van de dochter Zions. Maar helaas, is daarvan niets te bespeuren.

Duitschland. Strijd tegen de school wet.

Een twintigtal jaren geleden begon het liberalisme in Duitschland, de zg. »Kulturkampf." De ongeloovige elementen in Duitschland meenden eene gemakkelijke overwinning te behalen op Christendom en kerk, onder de vleugelen der regeering. Vooral von Bismarck had in Dr. Falk een man gevonden, die door zijne berucht geworden Meiwetten de Roomsche kerk tot onderwerping zou brengen; hij riep de geheele onderwijzerswereld in Pruisen op, om den strijd aan te binden.

Maar zie, de sociaal-democratie begon zich op onrustbarende wijze te ontwikkelen. De pijlen die voor de kerk bestemd waren, werden op het hoofd van den Duitschen keizer afgeschoten. Tot tweemalen toe werd op dien monarch een moordaanslag gepleegd. Van af dien tijd begon de strijd tegen de Roomsche kerk met minder heftigheid gevoerd te worden. De keizer verklaarde, dat het voor alles zijn streven zijn zou, dat de godsdienst voor het volk niet verloren ging. Dr. Falk moest aftreden en stuk voor stuk werden de Meiwetten ingetrokken. Men had de hulp van de leden der Roomsche Centrumpartij van noode, om de sociaal-democraten te beteugelen en daarom was de regeering wel genoodzaakt, de Roomsche kerk meer en meer vrijheid te geven en ten slotte de Meiwetten alleen maar in schijn te laten bestaan. Het liberalisme bestreed echter elk voorstel om de barricaden tegen de Roomsche en daardoor ook tegen andere kerken opgericht, weg te doen, met het treurig gevolg dat de Roomsche kerk kennelijk aan kracht won, terwijl de Evangelische kerk door de geweldadige omarming van den Staat, steeds zwakker werd.

En is nu door de Pruisische regeering een schoolwet voorgesteld, ten doel hebbende om de z.g. »simultan" (neutrale) scholen af te schaffen, en alom de confessioneele school in te voeren. Het spreekt wel van zelf dat het liberalisme weder alles op den spits drijft om het tot wet worden van het voorstel der regeering tegen te gaan. Niet dat men in Pruisen het particulier initiatief wil dooden. Immers het oprichten en onderhouden van bijzondere scholen blijft vrij. In Berlijn bloeien deze scholen dan ook nog. Maar daar buiten kunnen zij de concurrentie van het staatsonderwijs moeilijk volhouden, vandaar dat zij in den laatsten tijd zeer verminderd zijn. Doch de staat wil, en te recht, ook op de bijzondere scholen toezicht uitoefenen.

Opmerkelijk is het, dat in Duitschland de confessioneele school dezelfde positie zal gaan innemen als sedert jaren in Nederland, vóór het optreden van het Ministerie-Mackay, de openbare school had. Toen werd er geprotesteerd door het Christelijk deel van Nederland. Maar de liberalisten gaven daarom niets. De minderheden moesten maar onderdrukt worden, dit zeide men bedekt of sprak men openlijk uit. Maar nu men in Pruisen het blaadje omkeert en de confessioneele staatsschool tot de alleen bevoorrechte maken wil, die bijna uitsluitend door den staat onderhouden wordt, terwijl de liberalen als zij van het confessioneel onderwijs niet gediend willen zijn, uit eigen middelen scholen kunnen bouwen, nu wordt de geheele wereld daarover in rep en roer gebracht. Niet dat wij met het doen der Pruisische regeering ingenomen zijn.

Moet de school geheel en alleen van den Staat uitgaan, dan is het, dit spreekt wel van zelf, beter, dat de Staatsschool de jeugd Christelijk onderwijs brengt, dan indien zij haar opvoedt in het ongeloof. Maar ons dunkt dat de school een terrein is, waarop de ouders zich hebben te werpen. Dat dit in Duitschland niet wordt ingezien, is zeer te bejammeren. Het denkbeeld van de vrije Christelijke school heeft in dat land nog niet post gevat. Het is te hopen dat een liberalistische-sociaal-democratische reactie de Christenen in Duitschland niet noodzaken zal, om tegen de staatsalmacht in te gaan en het beginsel van »souvereiniteit in eigen kring" voor te staan.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

DE STALJONGEN.

Kees was een knaap van een jaar of tien. Zijn moeder was dood: zijn vader, een dronkaard, zorgde niet voor zijn jongen en liet hem loopen waar hij wilde Ook moest Kees maar zelf zien waar hij wat te eten en te drinken kreeg. Want in het kamertje, dat hij met vader bewoonde, was meestal niets eetbaars of drinkbaars te vinden, behalve soms een flesch jenever, waar de vader 's morgens vroeg al eenige teugen uit nam.

Op school ging Kees niet. Soms kreeg hij thuis wat te eten, en dikwijls ook gaven de buren hem iets Als het donker werd of zooveel later, als hij wilde, ging Kees naar het kamertje nam den sleutel die op een richeltje boven de deur lag, ging binnen en legde zich te bed of liever op een zak stroo, met wat oude lappen bedekt. Soms hoorde hij vader thuis komen, maar dikwijls was die ook al weer 'smorgens weg eer de knaap ontwaakte. Was er brood, dan gebruikte Kees zijn ontbijt en dronk de koffie op die vader had gezet en overgelaten. Verder ging de jongen de straat op, en kwam niet vóór den avond thuis. Warm eten kreeg hij vaak enkel des Zondags. Dan bleef vader althans den halven dag thuis en kookte zelf soms een heel lekker maal, en mocht Kees meeëten. Daarna sliep vader een poos, en liep Kees de deur uit.

Wat een ongelukkig leven niet waar? De vader bekommerde zich niet om zijn eigen kind, en had de jeneverflesch veel liever dan zijn jongen. Deze op zijn beurt hield weinig van vader, of liever hij was bang voor hem, al zei de vader heel weinig en al deed hij hem nooit kwaad. Hoe jong Kees ook was, hij begreep heel goed dat hij eigenlijk een last was voor zijn vader.

Er was geen liefde tusschen hen, omdat de vader niet God diende maar den duivel, en de zoon al jaren lang als een vreemde in huis was geweest.

In onzen tijd zijn er voor zulke ongelukkige kinderen scholen, haveloozen scholen (niet *haveloose*) waar zij wat leeren en ook nog eten en kleeren krijgen. Maar dat was toen zoo niet. De knaap zou dan ook als een wilde opgegroeid of misschien verhongerd zijn, als niet een goede buurvrouw zich over hem had ontfermd.

Kees woonde zeer verheven, dat wil zeggen op de vierde verdieping; die buurvrouw drie trappen lager. Zij was zelf arm en had een groot gezin. Toch, hoewel haar man en zij weinig verdienden, konden zij Kees niet maar zoo aan zijn lot overlaten. Zij hadden zelf vijf kinderen, maar dachten: er schiet voor een zesde, al is het vreemd, toch nog wel iets over, en of hij bij onze kachel zit, daar hebben wij niet minder warmte om. Ook hadden ze hem graag op school gedaan met hun kinderen, maar dat ging niet. Want daarvoor waren eenige papieren noodig, die Kees natuurlijk niet had. En als men er zijn vader om vroeg zei die: »Ik weet van geen papieren af."

De menschen beneden vreesden God en daarom hadden zij hun naaste lief. Dat toonden zij ook door zich over Kees te ontfermen en hem te geven wat hem om te leven noodig was. Doch zij deden nog meer, zooals gij hooren zult.

(Wordt vervolgd.)

Reus en dwerg.

Na omstreeks een eeuw geleden zaten er in Engeland eenige heeren bijeen aan een maaltijd. Even vóór zij zouden beginnen trad er iemand binnen, dien zij ook genoodigd hadden, en voor wie menig lezeres misschien bang zou zijn geworden. Want het was een ware Goliath, de Ierssche reus O'Brien, die »op zijn kousen" juist 8 voet 7 duim lang was. En als gij nu weet, dat iemand van 6 voet reeds tot de lange menschen behoort, begrijpt ge wel dat de reus boven allen uitstak, gelijk eens koning Saul.

Onze reus was echter een zeer vreedzaam man die meer hield van eten dan van vechten, en dit ook toonde, door er verbazend veel in te slaan. Nu hij had ook wel wat noodig om te blijven die hij was.

Midden in den maaltijd stond de reus eensklaps op, stak de hand in den zijzak van zijn kaprok en haalde er uit..... een manneke zoo klein, dat het precies een jongen van een jaar of acht leek. 't Was het ware tegenbeeld van den reus; een dwerg van nog geen drie voet. De reus zette het ventje op de tafel en al de gasten waren enkel verbazing, temeer daar de dwerg niet als veelal wanstaltig was, maar zeer fijn en regelmatig gevormd. Ook droeg hij fraaie kleeren en een fraaien titel, dien van graaf. Of hij dat nu was weet ik niet. Wel dat hij uit Polen kwam en Borowlaski heette. Het grappigst was dat hij door den reus was meegebracht en in diens zak werd geborgen.

Het graafje was in 't jaar 1739 geboren en reisde rond om zich voor geld te laten kijken, wat min grafelijk was. Gelukkig behoefde hij dit vervelende, nutteloose leven niet tot zijn einde te leiden. Want in 1797 trof een predikant uit Durham op zijn reizen den dwerg aan. Waarschijnlijk uit medelijden, bewoog de dominee hem niet langer te pronk te staan, maar bij Durham te gaan wonen. De dwerg heeft daar nog 40 jaar geleefd. Hij stierf eerst op den hoogen leeftijd van acht en negentig jaar. Daar hij verstandig en geestig was en verscheiden talen sprak, kon hij met velen omgaan en was zeer bemind. 't Is te verwachten dat de predikant hem ook zal gesproken hebben van die eeuwige en blijvende dingen die voor elk groot of klein, die een ziel heeft te verliezen, de gewichtigste zijn.

Men zou wel denken dat zulke groote forsche reuzen, ook zeer oud worden. Doch dat is niet zoo. Zelfs worden zij zelden ouder dan 40 jaar. Juist de dwergen leven gemeenlijk lang. 't Gelukkigst is echter hij, die geen van beiden is.

AAN VRAGERS.

W. d. M. te De L:

Het woord „heul", beduidt, zooals ge weet een houten of steenen brug. Waarschijnlijk komt het af van holte, dat in het Duitsch dan ook letterlijk als »heule" wordt uitgesproken. Duidelijk is dat daarmee aangeduid wordt den vorm van het bruggetje, dat over het water ligt en letterlijk daarmee een holte vormt. Als ik mij niet bedrieg, dan is er in uw nabijheid op den weg van Delft, daarvan een sprekend voorbeeld te zien, al weet ik niet of dat ook »heul" heet.

Op de andere vraag komen we een volgend maal terug.

HOOGENBERK.

Gereformeerde Gezindheid.

Ned. Geref. Kerken.

ZEIST: Veenendaal, G. J. Barger te Driebergen, G. H. van Kasteel te 's Gravenhage, A. Middelkoop te Nijkerk, G. Ringnalda te Utrecht, W. Ringnalda te Groningen en T. H. Woudstra te Maassluis.

BEROEPEN: Bussum (2de maal), J. Hania te Oosterbierum. — St.-Anna-Parochie (2de maal), S. Bosma te Wommels c. a. — St.-Laurens-Gapinge, K. Stelma te Voorburg. — Leiderdorp, T. H. Woudstra te Maassluis. — Harderwijk (2de maal), J. J. Westerbeek van Eerten te Mijdrecht. — Charlois, C. W. E. Ploos van Amstel te Gerkesklooster. — Stad aan 't Haringvliet en Den Bommel, W. Mulder te Maassluis.

AANGENOMEN: Steenwijk, T. Rispens te Hoorn. — Ilsland Marken, A. T. van Dijken cand.

BEDANKT: Weesp, D. J. B. Wijers te Alkmaar. — Franeker, C. W. E. Ploos van Amstel te Gerkesklooster. — Scheveningen, W. J. de Haas, Chr. Ger. pred. te Hattem. — Arnhem, H. Veder te Rotterdam.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

DRIETAL: Scheemda, F. ten Hoor te Rottevalle, N. H. Koers te Zuidbroek en P. Veenhuizen te Langeslag

BEROEPEN: Wirdum, J. Bootsma te Blija. — Passaic (Noord Amerika) en Rouveen, J. B. van Mechelen te Uithuizermeeden.

BEDANKT: Hindeloopen, W. Bartels te Roden. — Minnertsga, G. van Halsema te Siddeburen.

Synodale Genootschapskerk.

BEROEPEN: Zuidhorn, A. F. H. Blauw te Est. — Almkerk c. a., M. J. Sanders te Woubrugge. — Den Bommel, G. Mansvelt te Nichtevecht. — Oosterzee en Echten, W. J. Jurrema te Windesheim. — Workum, H. de Jong te Hantum. — Colenborg, L. Knappert te Dokkum. — Krimpen aan de Lek, D. Meerburg te Vreeswijk. — Hedel, B. J. van Heiningen J.Az. te Kesteren. — Ooster Nijkerk (cl. Dokkum), C. F. S. Rutgers te Koudum. — Koedijk, Cuperi te Obdam. — Zuidzande, H. Limpers te Stavoren (Fr.) Zaandijk, L. A. van Langeraad te Stolwijk. — Oldeboorn en Nes (prov. Friesland) en Oostwedde (prov. Groningen), A. Renier te IJsselmuiden — Driel, A. v. d. Water te Markeloo.

AANGENOMEN: Kerk-Avezaath, A. Rutgers v. d. Loeff, cand. te Leiden.

BEDANKT: Leerdam, B. van Meern te Meteren. — Heeze en Leende, G. W. W. van Doorne, te St.-Michielsgestel — Zevenhoven, C. Hengeveld te Aarlanderveen. — Oolgensplaat (cl. Brielle), J. G. Bruining te Schoonhoven. — Ter Aar, G. van Mansveld te Nichtevecht. — Den Helder, L. Knappert te Dokkum. — Ernst (gem. Epe), A. L. Th. van der Ven, cand. te Leiden. — (De heer Van der Ven stelt zich eerst tegen April beroepbaar.

Holl. Presbyt. Gem.

BEROEPEN: New Amsterdam La Crosse County, Wisconsin State, Noord-Amerika, J. W. F. Roth te Ottoland.

Advertentiën.

Het behaagde den Heere, heden tot Zich te nemen onzen geliefden Broeder,

PIETER JANS REITSMA,

in den ouderdom van ruim 78 jaren. Jarenlang was hij in de gemeente alhier in kerkelijke bediening. Hij stond onwrikbaar pal in de belijdenis der waarheid, die hij steeds voorstond met alle kracht, en die hij liefhad met zijn gansche hart. Tot welk een zegen hij in dit opzicht voor deze gemeente geweest is, is Gode alleen bekend.

Hij is van ons weggenomen tot onzer aller smart. Maar dit troost ons: *De Heere blijft;* en *ook blijft de vrucht* van zijn arbeid, door hem verricht in zijn leven. Ps. 104 : 33.

Namens den kerkeraad der Geref. kerk te Reitsum i. a.,

J. J. A. PLOOS VAN AMSTEL.

Reitsum, 17 Febr. 1892.

Ontvang- en Betaalkas.

Rente-vergoeding voor **Gelden à Deposito:**
met één dag opzegbaar . . . 1½ pCt.
met tien dagen opzegbaar . . 2 pCt.
Voor **groote** bedragen op **langeren** termijn is de rente **hooger.**
Open en gesloten **bewaargeving** volgens reglement.

Amsterdam, 27 Februari 1892.

KERKORGEL.

Door sterfgeval **TE KOOP** een prachtig **KERKORGEL,** 4 spel, 12 registers, zware kast, nog zoo goed als nieuw, voor lagen prijs
Fr. br., motto: »**Orgel**", bij D. BROUWER, Strooveer 8, *Rotterdam.*

MEYLINK & PIERON,

Rozengracht 10--12, Amsterdam.

Fabrikanten van Ledikanten

voor **Gestichten, Pensionnats** enz., in alle vormen.

EENIG ADRES van

Gestampte Ledikanten.

BELEEFD VERZOEK.

Wilt s. v. pl. ontbieden de **PRIJSCOURANT** van Groente-, Bloem- en Landbouwzaden van **D. TURKENBURG,** te **Bodegraven;** toezending gratis en franco.

Meer dan duizend soorten van zaden van de beste kwaliteit, zijn steeds in voorraad.

Elke levering, ook voor kleinen tuin, geschiedt geheel franco.

Heden is verschenen bij de Wed. J. R. VAN ROSSUM, te *Utrecht,* en alom te bekomen:

ROOMSCH RECHT

TEGEN

Protestantsch verweer,

DOOR

Dr. H. J. A. M. SCHAEPMAN.

Prijs *f* 0.45, fr. p. post *f* 0.50.

Orgelhandel.

P. VAN LEEUWEN & ZOON,

Warmoesstraat 73, Amsterdam.

RUIME KEUZE in prijzen van *f* 65, *f* 85, *f* 100 etc.

P. VAN EIJK,

FIRMA JOHANNES KRAMER & Co.,

Dam 15--17, Amsterdam.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, vreemde COUPONS enz. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO met rentevergoeding van ½ pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Bij **J. A. WORMSER** te **Amsterdam,** kwam van de pers:

VOOR EEN DISTEL EEN MIRT.

Geestelijke overdenkingen bij den Heiligen Doop, het doen van Belijdenis en het toegaan tot het Heilig Avondmaal,

DOR

Dr. A. KUYPER.

Ingenaaid f 1.80. In stempelband f 2.30.

Bij J. A. WORMSER, te Amsterdam, verscheen:

HET SOCIALE VRAAGSTUK

EN DE

Christelijke Religie.

REDE ter opening van het SOCIAAL CONGRES den 9den November 1891 gehouden

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs f 1.—.

Vroeger f 9.90 nu f 5.90.

WORP, De melodiën der Psalmen, Lof- en Bedezangen, goed gebonden in geheel linnen band, wordt, zoolang de voorraad strekt, franco per post verzonden, na ontvangst van postwissel, door A. FISSCHER, Boekhandel, Elisabethstraat 3, *Utrecht.*

Bij **J. A. WORMSER,** te **Amsterdam** verscheen:

De wetenschap van den logos

REDE bij de overdracht van het rectoraat der Vrije Universiteit te Amsterdam, op 20 October 1891,

DOOR

Dr. J. WOLTJER.

Prijs f 0.70.

Aan den **BOEKHANDEL der WEEZENINRICHTING** te **NEERBOSCH** is steeds te bekomen het laatste werk van

SPURGEON,

LAAT UW LICHT SCHIJNEN,

OF:

SERMOENEN IN KAARSEN.

Dit veel gevraagde boek is rijk geïllustreerd en in **prachtbandje** verkrijgbaar voor *f* **1.30;** ingenaaid à *f* **1.—.**

Het is ook bij elken solieden boekhandelaar te ontbieden.

Binnenkort verschijnt:

LEVENSBESCHRIJVING

VAN

C. H. SPURGEON,

met Portret enz.

Prijs *f* 0.90; gebonden *f* 1.20.

Ook hierop worden reeds bestellingen aangenomen.

Bij **HOVEKER & ZOON,** te **Amsterdam** is verschenen:

Proeve van een leerplan

voor de

CHRISTELIJKE SCHOOL,

DOOR

H. J. EMOUS en P. J. KLOPPERS,

Onderwijzers aan de Christelijke Normaallessen te Amsterdam.

Prijs ongeveer.... *f* 0.60.

ZELDZAAM AANBOD.

f 9.50 in plaats **f 23.95.**

De Sterrenhemel!

Het Beroemdste Standaardwerk.

Rijk gebonden voor f 9.50 in plaats f 23.95.

De Sterrenhemel verklaard door F. KAISER, 4de of laatste druk, bewerkt door **Prof. J. A. C. OUDEMANS,** 2 Deelen, **met 9 Platen, waarop een groot aantal afbeeldingen,** benevens afzonderlijke **groote Sterrenkaart in 2 bladen. Gebonden in 2 rijke banden, in plaats van *f* 23.95 voor slechts *f* 9.50.**

KAISER's Sterrenhemel, bewerkt door **Prof. OUDEMANS, is een alomvattende vraagbaak** voor den liefhebber, een onverbeterlijke leidraad voor den beoefenaar en studeerende.

Goede wijn behoeft geen krans, 't is het allerbeste, allerberoemdste Standaardwerk over de Sterrekunde, dat ik U voor »potprijs aanbied.

Verkrijgbaar bij **D. BOLLE,** Bazaar van Goedkoope Boeken te **Rotterdam,** zorgvuldig verpakt *franco* na ontvangst Postwissel van slechts *f* **9.50,** waarop vermeld: **KAISER's Sterrenhemel.**

Vrije Universiteit.

Dezer dagen mochten Directeuren een aangenaam schrijven ontvangen, vergezeld van een postwissel, en wel van den Scriba van den Kerkeraad der Christelijk Gereformeerde kerk te Almkerk a/d. Nieuwendijk, welk schrijven aldus luidde: „In antwoord op uw circulaire van October '91 heb ik het genoegen u mede te deelen, dat de Kerkeraad der Chr. Geref. gemeente alhier besloten heeft jaarlijks eene gift af te zonderen voor uwe Vereeniging. Zeker is onze gift nog gering, doch gelieft ze te beschouwen als een bewijs van hartelijke sympathie met het doel en het werk der Vereeniging. Met de bede, dat de Heere uwe Vereeniging meer en meer eene plaats geve in het hart en het gebed van allen, die de vervallen muren Sions op den ouden wel beproefden grondslag wenschen opgetrokken te zien, verblijven wij met heilbede en broedergroet, enz."

Natuurlijk heeft dit schrijven ons hart verkwikt, doch ook den wensch doen ontstaan, dat vele kerkeraden onzer Christelijk Gereformeerde zusterkerken dit goede voorbeeld mogen volgen, niet alleen; maar dat in veel meerdere mate alle kerkelijke kassen onzer Nederduitsch Gereformeerde kerken hiertoe mogen overgaan. Wat in de Christ. Geref. kerk de *kerkeraden* doen, moet uiteraard in de Ned. Geref. kerk door de kerkelijke kassen geschieden, aangezien haar kerkeraden over geen andere geldmiddelen beschikken dan de privébeurzen der kerkeraadsleden; en het is niet uit *deze* beurzen alléén, dat die contributie moet komen; doch uit de gemeenschappelijke bijdragen der gemeenten te samen gebracht voor de bediening des Woords. Want juist uit *deze* bijdragen moet m. i. een gedeelte worden afgezonderd voor de voorbereiding tot het leeraarsambt.

Ik vertrouw, dat deze enkele mededeeling niet missen zal haar uitwerking te hebben.

W. HOVY.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan contributiën: door den heer J. Bos te Almelo *f* 28; door den heer Jb. van Oversteeg per post ontvangen *f* 54; door den heer E. Noteboom te Schoonhoven: uit Schoonhoven *f* 112.50, van de Ger. Jong. vereen. *Samuël f* 11.85, uit Bergambacht *f* 23, uit Polsbroek *f* 23, uit Vlist *f* 7, uit Willige Langerak *f* 30.50, uit Zevender *f* 11.50, samen *f* 219.35; **aan collecten:** door den heer E. Noteboom te Schoonhoven *f* 9.95; door heer Jan van Zanten te Zeist, bij een spreekbeurt van Dr. Bavinck *f* 20.22; **aan schenkingen:** van de Ned. Ger. kerk te Holwerd *f* 5; van G. F. te D. *f* 2; dankoffer gevonden in de Funekerk *f* 1; van N. N. te 's Bosch *f* 1; gevonden in de collecte Ned. Ger. kerk te Amsterdam van A. D. *f* 1.

Voor het Studiefonds:

Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen: van Ds. H. H. V. te R., uit de catechisatiebus *f* 12.50.

S. J. SEEFAT, *penningmeester.*

Hilversum.

Bij J. A. WORMSER, te Amsterdam, verscheen

Mozaïsch en Romeinsch Recht.

Eene vergelijkende Rechtsstudie.

REDE,

gehouden bij de overdracht van het Rectoraat der Vrije Universiteit,

den 20sten October 1890,

DOOR

Mr. D. P. D. FABIUS,

Hoogleraar in de faculteit van rechtsgeleerdheid

Prijs *f* 1.10.

Heden verscheen bij GEBR. HUGE, *Rotterdam:*

G. VOETIUS,

Catechisatie over den Heidelb. Catechismus,

met inleiding en aanteekeningen voorzien door

Dr. A. KUYPER.

Prijs 2 deelen ingenaaid *f* 5.60. Gebonden in 2 stempelbanden *f* 6.50.

Na ontvangst van postwissel franco zending.

GEDRUKT TER KON. NED. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESSTRAAT 106, AMSTERDAM.